

## VOORSTEL

### Algemeen Bestuur

ONDERWERP	Invulling restant taakstelling 0,9 mln	AGENDAPUNT	E02a
DATUM	16 februari 2015		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	R.A.C. de Wit
REGISTRATIENUMMER	[Registratienummer]	TELEFOONNUMMER	088 256 80 02
PORTEFEUILLEHOUDER	Hofland,Arco		

---

### Besluit

#### Voorstel

- Het bijgesloten pakket aan maatregelen, waarmee inhoud kan worden gegeven aan de restanttaakstelling ad € 0,9 mln., te bespreken.
- De maatregelen, voor zover deze ter vergadering worden goedgekeurd, te verwerken in de ontwerpbegroting 2016, die begin april aan de gemeenteraden wordt aangeboden.

#### Samenvatting

Op 30 juni jl. heeft uw bestuur besloten om de verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 1,3 miljoen gefaseerd (deels in 2015 en deels in 2016) taakstellend op te vangen. Op 3 november jl. is op aandringen van de provincie ingestemd met de invulling van € 0,4 miljoen, zijnde de taakstelling voor het begrotingsjaar 2015 en verder. In dit voorstel is een pakket aan maatregelen gepresenteerd, waarmee de resterende taakstelling kan worden ingevuld. Tevens is in beeld gebracht wat de consequenties hiervan zijn voor het veiligheidsniveau.

In de samenstelling van het benodigde bezuinigingspakket is sluiting van kazernes overwogen, maar uiteindelijk niet verder uitgewerkt. Het dagelijks bestuur is van mening dat het sluiten van een kazerne niet als generieke bezuinigingsmaatregel kan worden ingezet. Dergelijke maatregelen dienen primair op brandweerinhoudelijke dan wel organisatorische gronden te worden doorgevoerd. De overige bezuinigingsmogelijkheden zijn in de bijlage 1 van dit voorstel wel financieel vertaald. Het pakket aan maatregelen ligt ter beoordeling voor.

Het dagelijks bestuur is van oordeel dat met het voorliggende bezuinigingspakket de grens van verantwoord bezuinigen is bereikt (dit ook tegen de achtergrond van de realisatie van de eerdere reeks bezuinigingen). Wij zien dit ook bevestigd in de conclusies van de takenschouw van Deloitte en de second opinion van Falck op de taakstelling efficiency brandweermaterieel.

#### Aan het algemeen bestuur

Op 30 juni jl. is bij behandeling van de begroting 2015 besloten om de verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 1,3 miljoen stapsgewijs (deels in 2015 en deels in 2016) taakstellend op te vangen. Daarmee is de totale bezuinigingsopgave voor de organisatie sinds de start van de organisatie in 2011 opgehoogd naar € 6,1 mln. Dit komt neer op 12-13% van de begrotingsomvang. In de memo 'Beschouwing t.a.v. financiële ontwikkelingen m.b.t. Veiligheidsregio Twente (VRT)' die in de vergadering van 30 juni jl. is besproken staat een en ander uitgewerkt.

**Stand van zaken invulling taakstellingen**

Bij de taakstelling die per 30 juni jl. is opgelegd, is in bovengenoemde notitie van de secretaris geschetst wat de consequenties van een dergelijke aanvullende taakstelling zijn. De relevante passages daarvan zijn opgenomen in bijlage 3. Destijds is gesteld dat een aanvullende substantiële taakstelling alleen kan worden gerealiseerd wanneer de uitgangspunten van het principebesluit worden losgelaten. Dit ook mede vanwege het feit dat een deel van de reeds lopende bezuinigingsopdracht, zoals bij het principebesluit voor de periode 2016-2019 overeengekomen, nog open stond. Per saldo bedroeg de nog te realiseren bezuiniging na vaststelling van de begroting 2015 nog € 2,1 mln:

Restantopgave na vaststelling begroting 2015	2015	2016	2017	2018	2019
Taakstelling principebesluit 2016-2019	0,00	0,45	0,60	0,70	0,80
AB-besluit 30 juni voor 2015 e.v.	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
AB-besluit 30 juni voor 2016 e.v.	0,00	0,90	0,90	0,90	0,90
	<b>0,40</b>	<b>1,75</b>	<b>1,90</b>	<b>2,00</b>	<b>2,10</b>

De noodzaak om de uitgangspunten van het principebesluit los te laten is geverifieerd door het onderzoek 'Evaluatie financieringssysteem en evaluatie takenpakket' dat onlangs door Deloitte is afgerond. Hierin is ten aanzien van de evaluatie van het takenpakket onder andere het volgende geconcludeerd: het algemene beeld is dat de VRT dicht tegen het gemiddelde van de benchmark aanzit waar het de verschillende taakgebieden betreft. De meeste afwijkingen zijn goed verklaarbaar en de positieve en negatieve afwijkingen zijn behoorlijk in balans. Ook geeft het rapport aan dat de loonsommen over het algemeen gelijk aan of lager dan de benchmark zijn.

**Effectuering restantopgave**

In de vergadering van 3 november jl. is mede op aandringen van de provincie besloten tot een versnelde invulling van de taakstelling ad € 0,4 mln. voor begrotingsjaar 2015 en verder. Ter volledigheid is het pakket van maatregelen opgenomen in bijlage 2.

Voorts is op 15 december 2014 ingestemd met een pakket bezuinigingsmaatregelen waarmee invulling is gegeven aan de laatste bezuinigingsafpraak van het principebesluit (periode 2016-2019). De maatregelen zijn grotendeels de uitkomst van een grondige doorlichting van het brandweermaterieel dat is uitgevoerd in het traject innovatieve incidentbestrijding, waarmee uw bestuur op 24 maart jl. heeft ingestemd. Het aangenomen bezuinigingspakket kan binnen het genoemde tijdsbestek (2016-2019) worden geëffectueerd. Door het management van de brandweer is aangegeven dat met deze efficiëncyslag op materieel het huidige niveau van brandweezorg nog kan worden geleverd. Verdere ingrepen leiden tot een verlaging van het zorgniveau.

Wij hebben als dagelijks bestuur besloten om een second opinion te doen naar het effect van deze bezuinigingen op de repressieve sterkte in Twente. Adviesbureau Falck heeft dit uitgevoerd. De bevindingen van het adviesbureau zijn in lijn met de conclusie van het management. In bijlage 3 zijn de conclusies van het adviesbureau samenvattend weergegeven.

Wat dan nog resteert is de taakstelling ad € 0,9 mln. ingaande 2016. De provincie stelt dat een materieel sluitende ontwerpbegroting 2016 aan de gemeenteraden moet worden voorgelegd. Om die reden dient deze nog openstaande taakstelling thans te worden besproken.

**Voorstel invulling restantopgave ad € 0,9 mln.**

In bijlage 1 is een opsomming gegeven van maatregelen, waarmee inhoud is te geven aan de taakstelling ad € 0,9 mln. In de lijst met maatregelen is ook sluiting van kazernes opgenomen, maar om verschillende redenen achten wij deze maatregel niet opportuun. Ten eerste vanwege de conclusies uit de second opinion van Falck (met de huidige repressieve voorzieningen kan nog worden voldaan aan een minimum noodzakelijk veiligheidsniveau). Ten tweede omdat wij van mening zijn dat het sluiten van kazernes niet als generieke maatregel kan worden ingezet. Bezuinigingsmotieven kunnen in deze niet leidend zijn. Het sluiten van kazernes is een preciaire kwestie en dient primair op brandweertechische, inhoudelijke dan wel organisatorische redenen te worden doorgevoerd.

De overige maatregelen zijn wel financieel vertaald. Deze staan allemaal in het teken van het verlagen van het huidige kwaliteits- cq veiligheidsniveau, dat is verdeeld over 4 thema's. Op punten wordt de grens van het (wettelijk) minimumniveau opgezocht. Hierna een beknopte toelichting op de maatregelen die in de bijlage zijn opgenomen.

*a) Verlagen garanties en beschikbaarheid van functies en middelen:*

Hieronder worden verschillende besparingen verstaan die gevolgen hebben voor een verminderde beschikbaarheid van functionarissen in de crisisorganisatie en repressief brandweerpersoneel en minder garanties op hun opkomst bij alarmering. Dit kan door:

- i. Heroriëntatie op bereikbaarheids- en beschikbaarheidsregelingen ('piketten') binnen de crisisorganisatie. Doel van deze heroriëntatie is een verlaging van de kosten en een betere aansluiting tussen de aard van de piketfunctie enerzijds (hoe kritisch is de functie?) en de hoogte van de vergoeding anderzijds. Hierbij kan worden aangesloten bij het project 'Doorontwikkeling crisisorganisatie'. Daarnaast zal de brandweer de bereikbaarheidsregelingen per kazerne beoordelen en waar mogelijk beëindigen. Het gevolg van deze maatregelen is een verminderde garantie op opkomst bij een alarmering.
- ii. Vermindering van het aantal brandweervrijwilligers per kazerne (aanpassing van de garantiefactor) tot een minimumaantal. De kans op het niet kunnen uitrukken als gevolg van onderbezetting van de voertuigen neemt hierdoor toe.
- iii. Verdere efficiency redvoertuigen (bijv. afstoten 1 hoogwerker/autoladder) met een verlagend effect op de beschikbaarheid en verhogend effect op de opkomsttijden. Dit betekent bijvoorbeeld stoppen met prio 2 dienstverlening tbv 'afhijzen patiënten' richting AmbulanceOost of prio 2 dienstverlening bij stormschades.

*b) Verlagen inspanning vakbekwaamheid:*

Beperken van het aantal opleidingen en de geoefendheid van het personeel. Dit is mogelijk voor het personeel van alle disciplines en voor de multi-oefeningen. Hiervoor zal het aantal oefeningen per medewerker worden verminderd.. Daarnaast is minder personeel benodigd voor de voorbereiding en begeleiding van oefeningen (ook minder externe inhuur). Minder geoefendheid leidt tot minder efficiënte en effectieve inzetten en mogelijk tot minder offensieve werkwijze bij de bestrijding van incidenten.

*c) Verminderen voorbereiding op rampen en crisis:*

De innovatieve ontwikkeling en de grensoverschrijdende samenwerking wordt beperkt. Kwaliteit en actualiteit van de voorbereiding en de taakuitvoering loopt hiermee terug. Praktisch gezien moet hierbij gedacht worden aan:

- i. Afbouw van de Twentse contracten met het Rode Kruis waarin de SIGMA-teams zijn vastgelegd. De landelijke ontwikkelingen worden gevolgd, met een meer generieke inzet. Minder taken betekent overigens ook minder oefeningen en levert dus ook een besparing die deels onder het thema vakbekwaamheid valt.
- ii. Verminderen van de personele inzet op een aantal beleidsmatige thema's zoals kwaliteit, innovatie, bestuurlijke advisering en multi-vakgroepen. Dit zal onder andere gevolgen hebben voor de kwaliteit van de multi-samenwerking binnen de VRT.

*d) Versoberen van de veiligheidsadvisering:*

Zowel voor de advisering per discipline (GHOR/brandweer) als de multi-advisering kan ingezet worden op een verdere prioritering en hiermee vermindering van het aantal uitgebrachte adviezen.

- i. Hierbij kan gedacht worden aan bouwaanvragen, zuurstof aan huis en door de ontvankelijkheidstoets bij VRT te laten vervallen. Ook het toezicht kan worden verminderd, door de frequentie van de controlebezoeken te verlagen.
- ii. Bij evenementen wordt voorgesteld de multi-advisering te beperken tot C-evenementen. De bezuinigingsmogelijkheid is hier genoemd, vanwege het feit dat dit geen wettelijke taak is. De wenselijkheid van een dergelijke bezuiniging is in het licht van het recente incident in Haaksbergen echter in twijfel te trekken.

Vermindering van deze taakuitvoering door de VRT zal een effect hebben op de formatie binnen de VRT. Gegeven de aard van de maatregelen bestaat het risico dat de invoering niet volledig in 2016 gееffectueerd kan worden. Dit risico zal als zodanig worden opgenomen in de risicoparagraaf behorende bij de programmabegroting 2016.

*Impact pakket maatregelen*

De impact van de voorgestelde maatregelen voor de gemeente is per categorie als volgt samen te vatten:

- a) Verlagen van beschikbaarheid van functies en middelen betekent dat bij incidenten of crisis mogelijk uitruktijden brandweer toenemen of dat crisisbeheersing later op gang komt. Deze maatregel zal niet direct leiden tot verschuiving van kosten.
- b) De verminderde inspanning vakbekwaamheid betekent voor de gemeente dat er minder vaak geoefend wordt mbt crisisbeheersing en dat de betrokken functionarissen van de betrokken disciplines minder geoefend zijn. Het zal naar verwachting niet leiden tot verschuiving van kosten.
- c) Deze maatregelen hebben een vergelijkbare impact als a en b. Daarnaast zal mindere inzet op capaciteit voor samenwerking mogelijk voor gemeenten leiden tot een inspanning om dit zelf op te vangen.

- d) i. Reductie in advisering en controles leidt voor de gemeenten tot een lager niveau van veiligheidsadvisering en toezicht en mogelijk verschuiving van kosten omdat gemeenten zelf de advisering en controle moeten uitvoeren.
- ii. bij de bezuiniging op evenementenadvisering worden A- en B-evenementen niet meer in behandeling worden genomen. Los van de minder gelukkige timing en de impact die het heeft voor gemeenten, kan deze maatregel ook een onbedoelde desinvestering opleveren als uit de conclusies van de Onderzoeksraad voor Veiligheid blijkt dat deze taak naar een hoger niveau moet worden getild.

Samenhang gepresenteerd pakket aan maatregelen en bevindingen Deloitte

Deloitte heeft als onderdeel van de evaluatie van de financieringssysteem en takenpakket een zogenaamde "taakveldenanalyse" uitgevoerd waarin de formatieve sterkte van VRT op grond van de benchmark is vergeleken met die van andere veiligheidsregio's. Deloitte signaleert voor de meeste taakvelden geen significante afwijkingen t.o.v. andere veiligheidsregio's. Het voorliggende bezuinigingspakket leidt op onderdelen tot verdere bijstelling van de formatie. Maar dit betreft alleen taakvelden waarbij verdere reductie van menskracht nog enigszins mogelijk is. In die zin zijn de uitkomsten van Deloitte bij de formulering van het pakket aan maatregelen wel in acht genomen

Naar ons oordeel is met het gepresenteerde pakket aan maatregelen en rekening houdend met de realisatie van de eerdere reeks bezuinigingen de grens van verantwoord bezuinigen bereikt. Wij zien dit ook bevestigd in de conclusie van de takenschouw van Deloitte en de second opinion van Falck op de taakstelling efficiency brandweermaterieel.

## **Bijlage(n)**

Bijlage 1: Voorgenomen pakket maatregelen taakstelling 2015 ter hoogte van 0,9 mio

Bijlage 2: Pakket maatregelen taakstelling 2015 ter hoogte van 0,4 mio, zoals vastgesteld in AB 3-11-2014

Bijlage 3: Passage 'Beschouwing t.a.v. financiële ontwikkelingen VRT' d.d. 30 juni 2014 t.b.v. AB VRT

Bijlage 4: uitkomsten 2nd opinion Falck op het besluit tot bezuiniging van 20% van het wagenpark.

---

Enschede, 4 februari 2015

Het dagelijks bestuur

Secretaris,  
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,  
Mr. G.J. de Graaf

**Bijlage 1:**

**Voorgenomen pakket maatregelen taakstelling 2015 ter hoogte van 0,9 mio**

De besparing die het voorgestelde pakket aan maatregelen kan opleveren is in onderstaande tabel weergegeven.

<b>Thema</b>	<b>2016 e.v.</b>
0. Sluiting kazernes	<b>n.v.t.</b>
<b>a. Verlagen garanties en beschikbaarheid van functies en middelen</b>	
i. piketten GHOR, VB, brandweer aanpassen	250.000
ii. vermindering aantal brandweervrijwilligers	195.000
iii. verdere efficiency redvoertuigen	80.000
<b>b. Verlagen inspanning vakbekwaamheid</b>	
	130.000
<b>c. Verminderen voorbereiding op rampen en crisis</b>	
i. afbouwen contracten Rode Kruis	30.000
ii. verminderen personele capaciteit beleidsmatige thema's	40.000
<b>d. Versoberen van veiligheidsadvisering (mono/multi) en controlebezoeken</b>	
i. versobering veiligheidsadvisering mono en controlebezoeken	95.000
ii. versobering evenementenadvisering	70.000
<b>Totaal</b>	<b>890.000</b>

**Bijlage 2:**

**Pakket maatregelen taakstelling 2015 ter hoogte van 0,4 mio, zoals vastgesteld in AB 3-11-2014**

Onderwerp	Effect 2015	Verkorte toelichting	Inschatting haalbaarheid
01. Harmonisatie arbeidsvoorwaarden (cf. CAR)	50.000	afbouw vergoedingen voor vrijwilligers in 5 jaar stapsgewijs naar het niveau dat in de collectieve regeling (CAR art. 19) is vastgelegd. Het hier genoemde bedrag houdt verband met de kostenreductie in 2015.	100%: het betreft een uitvloeisel van gemaakte afspraken die nog niet in de begroting is verwerkt.
02. Verdere reductie formatie kwaliteit	35.000	Voor het opzetten en onderhouden van het kwaliteitssysteem is na de eerste reeks bezuinigingen nog één formatieplaats geraamd. De helft van die capaciteit wordt nu alsnog ingeleverd.	100%: de functie is per 1-1-2015 vacant. De beoogde capaciteitsreductie is dan ook per die datum realiseerbaar.
03. Besparing op inkoop	105.000	Eenzijds leidt gezamenlijke inkoop tot schaalvoordelen. Anderzijds wordt door integraal inkoopbeleid optimaler ingekocht. Besparingen zijn gevonden of worden gezien in: <ul style="list-style-type: none"> <li>• (Her)aanbesteding verzekeringen</li> <li>• Bundeling en (her)aanbesteding servicekosten (schoonmaak, energie, catering)</li> </ul>	85%: raming is gebaseerd op de huidige onderuitputting op deze budgetten. Verschillende aanbestedingen lopen nog. Verwachting is dat deze trajecten geen kostenverhogingen met zich meebrengen.
04. Verlenging levensduur TS-en	70.000	De Twentse scope maakt het mogelijk om TS-en vanuit de primaire taak door te schuiven naar de beheersorganisatie (= restcapaciteit van voertuigen voor oefenen, onderhoud en restdekking). Dit principe van doorschuiven leidt ertoe dat de levensduur van TS-en van (gedeeltelijke) beroepskorpsen kan worden verlengd 10 naar 15 jaar.	100%: de verlaging van afschrijvingslasten is per direct realiseerbaar. Wel behoeft dit nog een formele aanpassing van vastgelegde afschrijvingstermijnen.
05. Digitalisering	50.000	Digitaal werken: de focus die de organisatie legt op digitaal werken heeft o.a. tot gevolg dat oorspronkelijk budgetten voor frankeer- en kopieerkosten niet of in beperkte mate worden aangesproken.	100%: onderuitputting op dit budget bedraagt zowel in 2013 als in 2014 meer dan 50.000.
06. Rente	90.000	Uitgaande van een gewogen gemiddelde financieringsbehoefte van 40 mln. is dit voordeel berekend op 720.000,- structureel. Niettemin lijkt op basis van de jongste cijfers het mogelijk om het rentebudget verder aan te scherpen.	95%: het rentevoordeel in 2014 overstijgt het hier beoogde effect ruimschoots. Uiteraard blijven rentebewegingen van invloed op het financieringsresultaat in enig jaar.
<b>Subtotaal</b>	<b>400.000</b>		

### **Bijlage 3:**

#### **uit Beschouwing t.a.v. financiële ontwikkelingen m.b.t. Veiligheidsregio Twente (VRT) d.d. 30 juni 2014 tbv AB VRT**

##### **Doorkijk effecten beperkte aanvullende taakstelling**

Hiermee zijn de efficiency mogelijkheden binnen de VRT nagenoeg benut. Een extra taakstelling van een aantal tonnen kan de VRT (Veiligheidsbureau, brandweer en GHOR) nog realiseren door te stoppen met de niet-wettelijke taak en het kwaliteitsniveau van de uitvoering van wettelijke taken enigszins te verminderen binnen de bandbreedte van het principebesluit (geen sluiting van kazernes, geen gedwongen ontslagen beroeps/vrijwilligers, aandacht voor preventie).

##### **Doorkijk effecten aanzienlijke aanvullende taakstelling**

Effecten voor de organisatie VRT

Een extra taakstelling van vele tonnen tot miljoenen kan alleen worden gerealiseerd wanneer de uitgangspunten uit het principebesluit worden losgelaten. De grootste effecten zullen merkbaar zijn in de kolom brandweer: dit betekent in elk geval een vermindering van de brandweezorg, waarbij wettelijke taken beperkter of niet meer worden uitgevoerd. In dat geval zal vanuit minder kazernes en met minder personeel (m.n. vrijwilligers) gewerkt worden. Voor de GHOR en het Veiligheidsbureau betekent een aanvullende taakstelling korten op personeel. Aanzienlijke bezuinigingen betekenen bovendien het loslaten van de visie van de VRT en de brandweer: korten op / stoppen met preventieve taken. Dit gaat in tegen de uitgangspunten van het bestuur om juist meer aandacht te hebben voor de mogelijkheden die bijdragen tot het voorkomen van incidenten, crisis.

#### **Bijlage 4: Conclusies Second Opinion op voorgestelde invulling van het bezuinigingspakket voor de periode 2016-2019**

Samenvattend kan gesteld worden dat met de voorgestelde bezuiniging de ondergrens van de materiele mogelijkheden, binnen de huidige wettelijke kaders, in de regio Twente is bereikt.

Op een adequate wijze heeft de veiligheidsregio de efficiencyvoordelen door schaalvergroting verwerkt. Door te organiseren langs de regionale grenzen in plaats van de gemeentelijke grenzen is een reductie in materiaal mogelijk en zal op basis van deze voorstellen ook doorgevoerd worden. Met de resterende aantallen voertuigen (met name tankautospuiten) op Twents niveau kan voldaan worden aan de minimale eisen die aan de veiligheidsregio gesteld worden:

- het adequaat voldoen aan de basisbrandweezorg in de regio
- het adequaat invullen van het beroep dat (buur)regio's op Twente kunnen doen in het kader van bijstand waarbij de noodzakelijke restdekking (50%) beschikbaar blijft

Een verdere (toekomstige?) reductie in aantallen tankautospuiten maakt dat deze verplichtingen niet langer ingevuld kunnen worden en wordt om die reden niet verantwoord geacht. De conclusie ten aanzien van de uit te voeren second opinion is daarmee dat de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen verantwoord zijn maar dat daarmee in materiele zin wel de ondergrens van noodzakelijke capaciteit bereikt is.